

[Helle Degn]

styring af tildeling af ressourcer til de private skoler.

Hvad er årsagen til, at disse 5 til 7 pct. af forældrene ønsker deres børn i privatskoler? Det har man såmænd også lavet nogle undersøgelser af. Hr. Alfred Hansen kunne få meget ud af en enkelt, lille bitte, meget dårligt dækkende undersøgelse. Jeg synes, det er ganske godt beskrevet af formanden for Frie Grundskolers Lærerforening, Bjarne Jønsson, i sidste nummer af Skole og Samfunds blad. Han mener ikke, at det er mistillid til undervisningens kvalitet i kommuneskolerne, der er årsag til den såkaldte flugt over i de private skoler:

»Nej, undervisningen og lærerkræfterne er utvivlsomt lige så gode i de kommunale som i de private skoler. Når forældrene i stadig stigende antal vælger vore skoler« – det er stadig et meget lille antal – »skyldes det mere usikkerheden over for, hvad folkeskolen egentlig står for. Forældrene vil nemlig gerne have indblik i, i hvilken retning børnene præges, og det skal helst være i den retning, forældrene selv finder rigtigt.«

Det sidste vil jeg gerne understrege.

»I privatskolerne, friskolerne og lilleskolerne kan de vælge imellem mange klare holdninger, såvel religiøse, politiske som pædagogiske.«

Heroverfor står folkeskolen, som netop efter min mening har den fordel, at forældrene her kan føle sig trygge ved, at folkeskolen ikke har til opgave at missionere for en eller anden bestemt holdning, det være sig af religiøs, politisk eller pædagogisk art. Fordelen ved folkeskolen er, at det er en kommunal skole med stærk indflydelse fra alle forældre og såkaldte græsrodder. Det er en åben skole, som kan fastholde visse grundlæggende elementer, samtidig med at den er indrettet på at skulle leve op til de nære og aktuelle krav. Skolen er et folkeligt kulturcenter, som skal yde sit bidrag til en individuel udfoldelse uanset sociale skel og gennem daglig praksis indlære respekt for andre og for demokratiet.

Debatten om indholdet i folkeskolen har desværre ikke bevæget sig på et særlig konstruktivt niveau. Angreb på folkeskolen af så generel karakter som dem, vi har set i de sidste par år, at skolen indoktrinerer, at skolens lærere er »venstreorienterede abekatte og rendestensundervisere«, fører kun til ube-

grundet mistillid. Dertil skal lægges, at dele af folkeskolens lærere har forsøgt at spænde folkeskoledebatten for en fagpolitisk vogn noget længere, end det synes rimeligt. Jeg tror ikke, at der er mange forældre, der er uenige med mig i, at skolens lærere naturligvis skal have de bedst tænkelige arbejdsforhold, men der er grænser for, hvor meget denne fagpolitiske debat kan trække.

En anden del af påstandene, som jeg vil tage mig lidt af, går under overskrifterne, at børnene ikke lærer noget, at det faglige niveau er sænket, og at disciplinen er dårlig. Også denne debat indeholder generelle påstande. Når man ser på, hvad realiteterne er, ser man, at den ene undersøgelse efter den anden viser et helt andet resultat. Jeg kan f. eks. nævne en undersøgelse, Nordstressundersøgelsen, som vi kun har set referater af. Jeg kan også fremlægge en undersøgelse i det centrale uddannelsesråds seneste udgivelse om børnenes evner til at læse og stave. Disse undersøgelser viser, at folkeskolens elever absolut bestiller noget, og at de lærer noget.

Andre undersøgelser, både internationalt, nordisk og nationalt, kan fortælle, at undladelse af kursusdeling rent faktisk ikke sænker niveauet i folkeskolens undervisning, men tværtimod skaber ro og tillid i det daglige arbejde i folkeskolen, og den afsmittende effekt heraf er ganske entydig: både de bedre og de svagere elever får kvalitativt større udbytte af undervisningen.

En undersøgelse i OECD-regie, som ministeren også henviste til, har ligeledes vist, at forskellige europæiske landes forsøg på at fremme særlige elitebørns muligheder for faglig indlæring ved at sortere dem fra klassen ikke giver flere genier og bedre begavede børn. Tværtimod viser det sig, at indgår disse børn i et socialt fællesskab med andre, bliver der langt flere genier, og det samlede niveau bliver hævet i uddannelsesforløbet. Det er et flertal af både forældre og lærere, der ønsker undladelse af kursusdeling. Dette flertal er vokset stærkt fra 1976 til 1980. Næste skoleår er det halvdelen af alle landets skoler, som søger om undladelse af kursusdeling.

Debatten om folkeskolen skal vi naturligvis have, men ikke på basis af falske og generaliserende påstande. Jeg tror, at der er mange forældre, der er opsat på at arbejde med på, at vi får en endnu bedre folkeskole end den, vi kender i dag.